

D I E N Ų S Z I N I O S

1945 m. lapkričio m. 22 d.

43

PERKELIAMI VOKIŲ DIAI.) milijonai vokiečių bus perkelti iš Lenkijos, Čekoslovakijos, Austrijos, Vengrijos į sovietų, anglių, amerikiečių ir prancūzų okupacines zonas. Į tą skaičių neieina tie vokiečiai, kurie yra iskeliami tarp zonų santykiu 1:1. Iš Lenkijos bus iskelta apie 3 milijonai, iš Čekoslovakijos 3.150.000 vokiečių. Iskelimas pradedamas šiuo metu gruodžio mėn. ir numatoma baigti 1946 m. liepos mėn. Iskelima planuoja ir vykdo Kontrolės Taryba.

GRAIKIJŲ KRIZĖ. Naujasis min. pirm-kas liberalas 85 metų amžiaus Sofulis sudarė naują vyriausybę, kuri jau prisieko. Vakaro vakare buvo pranešta, kad regentas Domaskinos atsistatydino ir kad vyriausybė prisieks buv. min. pirm-kui Canilopolui. Regentas atsistatydinęs esą dėl karaliaus protesto, kuri jis pareisė dėl naujosios vyriausybės nutarimo atsiklausti tautą dėl monarchijos tik 1948 metais. Pagal šio ryto pranešimą, naują vyriausybę prisaikdys vis dėlto regentas Domaskinos, taigi padėtis yra neaiški.

LEIDZIAMA LANKYTIS ŽURNALISTAMS. Gen. Eisenhoweris pareisė, kad esą susitarta leisti sovietų ir amerikiečių žurnalistams lankytis atitinkamas zonas su savo vertėjais. Jiems leidžiama būti tik viena savaitę svetimoj zonoj ir tik lydint atitinkamiems tos zonos karininkams. Tas susitarimas liecia tik amerikiečių ir sovietų zonas.

JAV GAMINA ATOMINĖS BOMBAS IR TOLIAU. Trumanas pareisė, kad atominė bomba gaminama ir toliau, bet tik bandymų tikslams. Prezidentas pažymėjo, kad kontroline komisija, kuri yra siūkoma atomines energijos komunikate, turetu būti paskirta ne saugumo tarybos, bet J.T.O.-jos visuotinio susirinkimo, nes atomo energijos kontrolė - visu tautų reikalas. Ta komisija galetu būti sudaryta jau pirmajam susirinkime, kuris įvyks šio mėn.

AMERIKOJ VĖL STREIKAS. Po 3 mėn. profesinių sąjungų ir darbdavių derybų, profesinės sąjungos pareikalavo automobilių pramonės darbininkus pradėti visuotinę streiką, nes susitarti nepavyko. Šis streikas graso buti paciu didžiausiu streiku Amerikos J.V. istorijoje. Vakaro tik per trumpą laiką darba apleido du simtai tūkstančių darbininkų. Amerika dėl jo pradeda jaudintis.

PRANCUZIJOJ KRIZĖ LIKVIDUOTA. Vakaro gen. de Gaulle sudarė naują vyriausybę. Į vyriausybę ieina 21 ministras: 5 komunistai, 5 socialistai, 5 krikšč. socialistai, 1 nepartinis. 1 konservatorius ir 3 nepartiniai specialistai. Karo ministerija pasiėmė gen. de Gaulle pats ir savo žinioj pasiskyrė du ministrus: vieną karinių pajėgų - krikščionių socialistą ir vieną ginklavimo-komunistą. Komunistų vadas Thorez, vienas socialistas ir 1 krikšč. socialistas ir vienas desiniųjų atstovas paskirti ministras be portfelio prie ministro pirmininko, atseit, viceministras. Užsienio ministru liks tas pats krikšč. socialistas prof. Bideaux. Vidaus reikalų ministru lieka ir toliau tas pats socialistas. Prancūzų spauda sutinka vyriausybę labai palankiai.

DINAMO NUGALEJO ARSENALĄ. Vakaro įvykusiose futbolo rungtynėse sovietų meistris Dinamo nugalėjo vieną geriausiu Londono komandą Arsenalą 4:3. Rungtynės vyko didžiausiam ruke, žiūrovai nematė nei vieno įvarčio imosant ir iš viso dėl ruko neįgalėjo sekti rungtynių. Vienu tarpu Arsenalas vedė 3:1, bet Dinamo išlygino ir perėmė.

PERSIJA PROTESTUOJA. Dėl sukilimo siaures Persijoje ir neleidimo vykti persų kariuomenei į malsinti, Persijos vyriausybė pasiuntė misiją į Maskvą, o prieš tai Persijos pasiuntinys užprotestavo ir paprasė nesikisti Sovietų Sąjungos ir Persijos vidaus reikalus. Vakaro Amerikos užs. reik. min. Byrnes spaudos konferencijoje pareisė, kad Persija iteikė skundą JAV dėl Sov. Sąjungos elgesio. Byrnes pažymėjo, kad Amerika kartu su Anglija ir Sov. Sąjunga yra pasirasiusi Teherano susitarimą ir yra garantavusi Persijos neliečiamumą, tuo būdu yra išpareigojusi priziureti, kad susitarimas būtų vykdomas. Kol kas Amerika jokio nutarimo nedarys, nes JAV atstovas siaures Persijoje jokio ryšio su Teheranu neturi ir todėl Amerika neturi objektyviu žiniu apie tikrą dalykų stovį. Tik gavus tikras žinias Amerika darys atitinkamus žygius.

BYRNES TARSI SU PRANCŪZŲ POLITIKU. Vakaro Byrnes pareisė, kad jo pasikalbėjimai su prancūzų politinio departamento direktorium baigėsi. Buvo aptarta Ruro ir Reino krastų likimas. Prancūzija reikalaujanti Ruro ir Reino krastus internacionalizuoti ir laikyti olga laiką sąjungininkų kontrolej. Byrnes pareisė, kad šitokių klausimų gali spresti tik taikos konferencija. Manoma, kad Prancūzijos nusistatymas nesutikti investuoti centrinių vokiečių valdžią, busia nugąletas. Ši šiolei centrines valdžias negalima Vokietijoje investuoti, nes Prancūzija priesinasi, o Kontrolės Taryboj viskas turi būti priimta vienbalsiai.

SIANDIEN DEBATAI ŽEM. RUMUOSE. Siandien įvyks debatai Žem. Rumuose užsienio politikos klausimais. Laukiama Atlees kalbos. Spejama, kad rytoj kalbės Byrnes. Artimiaus

bems, yra neimanomas bet koks gynimas. Jis pareikalavo: 1. visus dokumentus duoti is anksto susipazinti gynybai. 2. visi dokumentai turi buti vokieciu kalboj, Siu salygu neispildzius, jis atsisake toliau ginti. Teismas nutare siandien neposedziauti ir duoti proga gynybai susipazinti su visais dokumentais ir patikrinti ju angliska vertima.

DE GAULLE VYRIAUSYBEI PASITIKEJIMAS. Vakar de Gaulle konstituciniam parlamente perskaite naujosios vyriausybe deklaracija, Vidaus politikoj numatoma stambaus masto nacionalizacija banku, elektros jėgainiu ir kita, beto, ukinis atstatymas ir tvarkos ir rimties palaikymas. Uz sienio politikoj nepriklausomybes islaikymas, karinis pasirengimas, geri santykiai su S. S-ga Amerika ir Anglija, Italija, Ispanija, jeigu si sudemokrates. Uz sieniu politikaj bus remiama tarptautiniu bendrada rbiavimu, bet ne blokais, prie jokiu bloku Prancuzija neprisides. Po deklaracijos parlamentas vienbalsiai pareiske pritarima ir pasitikejima.

GRAIKIJOS IVYKIAI. Naujoji vyriausybe sudaryta vidurio, Anglijai spaudziant, pranesa Anglijos spauda. Naujajai vyriausybei pritaria ir komunistai ir visos kitos partijos, isskyrus rojalistus. Rinkimai numatyti ateinanti kovo menesi. Naujoji vyriausybe pradeda pastangas del koskubiausiu diplomatinu santykiu uzmezgimo su Sovietu Sajunga. Damaskinos atsistatydino ir nezada grizti. Vakar jis pasikeite telegramomis su Bevinu. Bevinas reikalaves, atsizvelgiant i padeiti, atsistatydinima atsaukti, bet tas nieko nepadejo.

NERAMUMAI INDIJOJ PLECIASI. Kalkutoj streikuoja 20.000 darbininku solidarizuodami demonstrantams. Kalkutoj judejimas visai sustojo. Per dvi dienas uzmusta 15. suzeista 225. Neramumai persikele ir i Bombeja ir i kitus Indijos miestus.

GRAZINAMA DALIS BALTIJOS VALSTYBES PILIETIU IS SVEDIJOS. Sveicarijos radijas pranesa, kad Svedijos vyriausybe nutare grazinti ir perduoti sovietu organams visus tuos asmenis, kurie buvo vokieciu kariuomenej ir 1945 metais atbego i Svedija. Bus grazinama ivairiu tautybiu, ju tarpe baltu. Svedijos parlamente del sio nutarimo kilo karstos diskucijos. Visos partijos, isskyrus komunistus, reikalavo baltu negrazinti, nes jie sovietu bus traktuojami kaip karo nusikalteliai. Buvo prasoma vyriausybe garantuoti visas prieglaudos teises politiniams pabegeliams irajas vykdyti. Svedijos uzs. reik. ministras pareiske, kad Svedijos vyriausybe susitare su Sov. S-ga grazinti visus tuos karius, kurie paskutiniu karo metu atbego i Svedija, atgal ten is kur atbego. Esa bus grazinti visi, neatsizvelgiant tautybiu. Ministro nuomone, sovietai grazintus baltus traktuos ne kaip karo nusikaltelius, bet greiciausiai kaip karo belaisvius. Konservatoriai apeliavo i Svedijos pasigailejimo jausma ir prase pasigaileti baltu ir perziureti vyriausybes nutarima dar karta. Buves Svedijos uz sieniu reik. ministras Sandleris prisidejo prie visu kalbetoju, reikalaudamas baltu neisduoti. Jis pareiske, kad ateis laikas, kad Svedija sio savo zingsnio gailesis, bet busia jau per velu. Debatai tesesi 3 valandas, Ar jie tures kokios itakos sutarimo pasikeitimui, kol kas neziniatas.

Siandien susirinko J. T. Org-jos parengiamoji komisija. Posedis ivyko 11 val. Anglu atstovas pasake atidaromaja kalba. Sovietu Sajunga atstovadja Gromyko.